

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני ג' אב תשפ"א | דף היומי בבלי: סוכה ה | דף הכולל: יומא סד.
דף היומי בהלכה: מסעיף ה' עד תחילת סימן תרכ"ה.
מוסר: שם עולם - ועתה נבוא לעניינינו' עד פרק י"ד.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק יא 'והנה דברתי עד הגה' עד 'הקנאה גם היא'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

איזה מכלי המקדש היה שווה קרוב ל-13 מיליון דולר? | פגישה מפתיעה באמצעו של פקק תנועה ארוך | מדהים: מי היה היהודי שזכה לכבוד מלכים מהרבי מבאבוב? | 2187

על דא ועל הא

כולם שמחו, חוץ מהבחור בעצמו. הוא אמר:
בשום אופן אני לא עושה את הניתוח! כמה שניסו
להסביר ולשכנע אותו - הוא לא הסכים. קרא לו ר'
אברהם ישעיה שליט"א ושאל אותו: "למה לא?"

איך מכירים טובה להקב"ה?

בציבור. בא ננסה...
ואז ר' אברהם סיבב שהבחור יגיד מעצמו את מה שר' אברהם רצה שהוא יגיד... (זה היה חכמה של ר' אברהם) והם הכינו יחד דבר תורה יפה, והבחור נהנה. אח"כ אמר לו ר' אברהם: "דיברנו על כ"כ הרבה נושאים, אני מפחד שאשכח את הסדר של הדברים. אולי נחזור יחד, ואתה תכתוב לי את זה... כך זה יעזור לי לזכור". וכמובן הבחור התיישב לכתוב את הכל. לאחר מכן אמר לו ר' אברהם: "אתה יודע מה? במקום לתת לי את זה עכשיו, עדיף שבינתיים זה יישאר אצלך ותוכל לחזור על זה, ואחר כך תתן לי... זה נקרא לחשוב על השני. להרגיש את השני."
אמר לי הגרא"ש ליפשיץ שאמר לו מרן ראש הישיבה זיע"א, שלהגר"ר אברהם גניחובסקי היו הרבה מאד מעלות. אך מעלה נדירה אחת היתה לו שקשה למצוא: ראו אצלו בחוש את מה שכותב ר' יצחק מואלוז'ין בשם אביו ר' חיים (בהקדמה לנפה"ח) "כי האדם לא נברא אלא להועיל לאחריו".
היה פעם סיפור מעניין בביהכ"נ 'משכנות יעקב'. ר' אברהם

שח הגה"צ רבי חזקיהו יוסף מישקובסקי שליט"א: בכנס גדול שהיה לאחרונה בישיבת מיר, נשא דברים הגאון ר' מיכל זילבר שליט"א בנושא - איך מודים להקב"ה.
הוא נתן דוגמה, למשל, אחד שרוצה להחזיר טובה לאחד מגדולי ראשי הישיבות. מה ייתן לו? הרי הוא לא צריך אותו... אבל תמיד יש לו ילדים שאפשר לעזור להם, ובכך שעוזרים לילדים שלו - מכירים לו טובה. לקדוש ברוך הוא - אמר רבי מיכל שליט"א - יש הרבה ילדים שצריכים אותנו! צריך להתמסר לשני ולדאוג לו.
הוא סיפר על הגאון ר' אברהם גניחובסקי שנסע פעם בהסעה, והיה לידו בחור מאורס, והבחור ביקש ממנו: כבוד הרב, אני חתן ואני צריך לומר דרשה בשבע ברכות, אולי הרב מוכן לשמוע אותי... בבקשה! ענה ר' אברהם. הבחור אמר את הדבר תורה, ור' אברהם אמר לו בצורה יפה, שלא כ"כ מתאים להגיד את זה בשבע ברכות - "אבל תעשה לי טובה", הוסיף ר' אברהם, "בא וננסה להכין דבר תורה שנינו ביחד על שבע ברכות, שגם יתאים לאומרו

היה בדרגה בכירה שם, והצבא נתן לו אישור רפואי לעשות ניתוח קוסמטי לחזור להיות בריא ושלם ככל האדם.

כולם שמחו, חוץ ממנו. הוא אמר: בשום אופן אני לא עושה את הניתוח! וכמה שניסו להסביר ולשכנע אותו - הוא לא הסכים. קרא לו ר' אברהם ישעיה ושאל אותו: למה לא?

אמר לו אותו אחד: הרב, זה כ"כ פשוט. היום כשאני בבית עם פנים עקומות, גם אשתי מרגישה בנת, זה מין במינו... שנינו כאלה, אבל אם פתאום אני אהיה יפה והיא תישאר עם פה עקום - היא תרגיש כל כך מבוזה ומושפלת. אני לא אעשה לה את זה! כדאי לי להישאר כל החיים עם פה עקום ולא לעשות לה את ההשפלה הזאת.

ומה אומר הקב"ה?... ראו בריות שבראתי בעולמי, כמה נאים מעשיהם! מי כעמך ישראל... בואו גם אנחנו ונחשוב קצת על השני.

(גיליון 'ארחות חיים')

מסר שם שיעור, ובאמצע אמר לו גאון אחד איזה ביאור הלכה. ר' אברהם - אורו עיניו. "יישר כח! בשביל זה היה כדאי לי לבא לפה ממרחקים! כמה הארת לי את העינים, אני חייב לך הכרת הטוב!"... כך אמר לו ר' אברהם בפני כולם, וכמובן כולם התפעלו ממנו.

לאחר השיעור, אמר התלמיד שליווה את ר' אברהם לאותו גאון: "אתה חושב שחידשת לו משהו?... בא תראה בספר שלו שהוא מביא את מה שאמרת לו..." הוא רצה לתת הרגשה טובה, בפרט כשזה בציבור. יש עוד הרבה סיפורים, שהוא לא חשב על עצמו. רק להועיל לאחרני, והוא זכה להיות ענק שבענקים הייתי פעם בישיבה של הגאון ר' אי"ש גריינימן שליט"א בכפר גנים, והוא סיפר לי מעשה שהיה עם בחור בישיבתו, והבחור אח"כ אישר לי את הסיפור: לבחור ההוא היו פנים עקומות, עד היום יש לו פנים ממש עקומות! והוא לקח מין במינו. לאשתו גם יש פנים עקומות. לפני שנכנס לישיבה הוא היה בצבא, הוא

הסיפור היומי

**בו ביום, לאחר כחודש של 'דממת אלוהים',
שוב התקשרה לפתע גב' ישראלית והתעניינה
אצל גב' לוי לשלום בעלה. והנה, אך שמעה על
המתרחש, מיד החלה לזעוק בהתרגשות...**

שרשרת מופלאה של השגחה פרטית

כי בעלה התאשפז ביום זה בבית חולים. לאחר כמה שבועות בהם עבר הרב לוי טיפולים שונים בבית החולים, הודיעו הרופאים כי ב"ה כבר יש הטבה במצבו ומצידם הם משחררים אותו לבית החולים אחר לצורך שיקום הגוף. שאלו ודרשו בעסקני הרפואה להיכן להעבירו, ולאחר בדיקות וחקירות התברר כי המקום הטוב ביותר עבורו הוא בבית חולים פלוני, אלא שהוא מלא עד אפס מקום ואינו מקבל חולים חדשים, ולא תעזרנה שום פרוטקציה והשתדלויות שונות.

בו ביום התקשרה בשלישית גב' ישראלית (אחר כחודש ימים שלא השמיעה את קולה) ושאלה את גב' לוי לשלום בעלה. שפכה גב' לוי בפניה את ליבה, שהוא זקוק לטיפול בבית חולים מסוים אך אין מקום עבורו.

מיד החלה לזעוק גב' ישראלית בהתרגשות: את יודעת מי היא האחראית על קבלת החולים באותו מקום? הלוא היא גב' כהן שרציתי בזמנו להתקשר אליה, ורק 'בטעות' התקשרתי אליך... ועתה המתניני כמה רגעים והכל על מקומו יבוא בשלום... ותוך כדי דיבור התקשרה לרעותה גב' כהן, ותיכף ומיד כבר שלחה אמבולנס להביא את הרב לוי למכון השיקום עוד לפני שסדרו את כל הטפסים.

1... ועדיין לא נשלם המעשה. כידוע בימי ערב שבועות שילחו

סיפר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א מעשה מופלא שאירע אך לפני מספר חדשים.

כשבוע ימים קודם חג הפסח תשפ"א נשמע קול הטלפון מצלצל בבית משפחת לוי (כינוי לצורך העניין) בבני ברק. עקרת הבית הרימה את השפופרת, ונשמע הקול שואל: "גברת כהן?" (גם זה רק כינוי). מיד ענתה גב' לוי: "היתה לך טעות במספר, אין כאן גב' כהן אלא גב' לוי".

אך בטוב ליבה רצתה להסיר את המבוכה מאותה מתקשרת, והחלה להחליף עימה כמה מילים בנוגע ובמאור פנים, וכך התוודעו זו לזו, ונודע לה שהמתקשרת היא גב' 'ישראלית' (כנ"ל...) אשר רחוקה עדיין מדרך התורה והמצוות, ולאחר כמה רגעים נפרדו לשלום.

כעבור שבוע, ביום בדיקת חמץ הרגיש הרב לוי בחולשה נוראה עד שלא היה יכול להזיז אפילו אבר, וזאת אחר שכבר תקופת זמן ארוכה חש ב'כבדות'. הזעיקו אנשי 'הצלה' ולקחוהו לבית החולים, שם ערכו לו סידרת בדיקות ונתברר שתקפו חולים בשרירים ועליו להישאר בבית חולים.

והנה בערב התקשרה שוב גב' ישראלית הנ"ל, ואמרה שכל כך נהנתה בשבוע שעבר כשדיברו 'בטעות', על כן החליטה להתקשר שוב לברכה בחג שמח ולדרוש בשלומה. או אז סיפרה לה גב' לוי

למחרת הגיעה גב' ישראלית לבקר את גב' לוי, ואמרה: עתה ידעתי כי גדול ה'... עכשיו רואה אני בחוש שאכן יש השגחה פרטית בעולם, כיצד הקדים הקב"ה רפואה למכה והכין את צרכי משפחת לוי על ידי אותה שיחת טלפון בטעות... ולגודל התפעלותה קיבלה על עצמה להתחיל להדליק נרות שבת...

ואנן נענה ונאמר: שמלבד גילוי ההשגחה הפרטית, שבכל הפעמים שהתקשרה היה זה ממש בעיתו ובזמנו להביא מזור וישועה לבני משפחת לוי... הרי מי יודע מחשבות עליון, ואולי אותה 'טעות' בטלפון נועדה גם לקרב נשמת בת ישראל לאבינו שבשמים, ולפקוח עיניה וליבה, כי לא ידח ממנו נידח.

(באר הפרשה)

שונאי ישראל חיצונית מוות לתוך ערי ישראל, ואף בעי"ת בני ברק יצ"ו נשמע קול 'תרועה' המודיע לכל על הסכנה הקרבה ובאה ועל כל אחד מוטל למצוא מחסה מחמת הטילים. ותרץ גב' לוי אל המחסה, ובדרכה נפלה ושברה את הכתף רח"ל, ופינו אותה לבית החולים.

והנה בתוך כדי הנסיעה שוב מתקשרת גב' ישראלית לשאול מה נשמע... וסיפרה לה מה שאירע עימה, ושכעת ממש מפנים אותה לבית החולים. מיד פנתה הגב' ישראלית לגב' כהן, וסידרה עבורה במכון השיקום חדר ביחד עם בעלה (באותו מקום שאי אפשר להתקבל אליה...), ואף פינתה חדר עבור ילדי משפחת לוי שיוכלו לשהות שם סמוך למיטת הוריהם...

יומא דהילולא

באישון ליל יצא הרבי כשהוא לבוש בבגדי האופה של העיר, עם הכובע והסינר, ויהיה הדבר לפלא...

הצצה זעירה למסכת הצדקה והחסד של כ"ק מרן ה"דברי שלמה" זצוק"ל והיותו אב רחום להמוני יהודים שחסו בצל קדשו

יעקב הייזלר

הבחין מולו לפתע ביהודי שחזותו החיצונית העידה כי אין המדובר באדם חשוב כלל ועיקר. הלה נזקק היה לעזרה כספית והועיד את פניו לבית רבינו. הגבאים שהכירו בטבעו של רבינו ידעו כי עתה ודאי יעצור רבינו, יסוב על עקביו ויכניסוהו אל ביתו לתת לו את חלקו, למרות הזמן המצומצם והדחוק שעמד אז לרבינו.

ואכן רבינו סב על עקביו, והכניס את אותו יהודי לביתו, כשהוא ישב עמו למעלה משעה ושמע הימנו את אשר על לבו הכואב, רבינו עודדו וחיזקו אודות מצבו, רבינו אף פתח עמו את הקלסרים שהביא עמו ועלעל בדפים מתוך שימת לב מיוחדת, תוך שהוא שאל והתעניין בפרטיות על מצבו מתוך השתתפות בצער, למרות שהגבאים רמזו תוך כדי השיחה כי הפגישה שתוכננה מראש יכולה להתבטל, וזה יהיה היזק גדול עבור רבינו ומוסדותיו, לא שם לב רבינו לדבריהם והמשיך בשיחה עם אותו מסכן, עד שהלה סיים את דבריו, או אז הסתיימה השיחה, לא לפני שרבינו פטרו במתנת יד הגונה.

ומעידים הגבאים שהיו אלו מעשים שבכל יום, כאשר צרכי האישים של רבינו כולל עניני המוסדות הק' שהיה נטול על כתפיו נדחו כליל מפני צרתו של יהודי שרבינו העדיפו לפני הכל בכדי להשיב אליו את נפשו העגומה.

כמו"כ לא אחת כאשר בחורים או אברכים מאנשי שלומו סחו לפניו את דאגותיהם ומעוקותיהם, והרבי ידע בחכמתו כי אם הוא יערב עסקנים מקרב קהל חסידיו הרי שיוכלו להיפגע, לכן היה בחכמתו עוקף את העסקנים של אנ"ש, והיה מעביר את הטיפול לעסקנים שלא מחסידיו, וכל זאת שהלה לא יפגע ויתבייש חלילה.

מסכת הצדקה והחסד שהיתה במחיצת קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה"דברי שלמה" זצוק"ל הלא המה מן המפורסמות שאינן צריכות כל ראייה.

חלק ניכר מסדר יומו הקבוע במשך עשרות בשנים היה לדאוג עבור קשיי יום, שבורי לבב, יתומים ואלמנות שאין מי שידאג עבורם ל"ע, ורבינו ז"ע הוא היה להם כאב רחום הנושא את משאם, שמח בשמחתם ומיצר בצרתם כצערו האישי, כאשר פרס חסותו עליהם ברוב דאגה וחמלה אבהית, תוך התמסרות מיוחדת בדיבורי טללי תחיה המעודדים את לבבות השבורים ומפחים רוח חדשה בקרבם.

מרגלא בפומיה לומר: "עיקר בעבודת ה', הוא לדאוג לזולת. ה'גשמיות' של זולתך - זוהי הרוחניות שלך...

ואכן סכומי צדקה גדולים חולקו על ידו לנצרכים וכדומה. כן היה משקיע רבות כדי להשכין שלום בין אדם לחבירו.

כרכים רבים עבי כרס ניתן למלאות אודות פעולותיו הנשגבות בזה, במאמר שלפנינו ליקטנו מספר עובדות המעידות על עוצם פעולותיו הכבירות וצדקת פזרונו, והדברים המה בבחינת 'לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא', ויותר ממה שכתוב כאן אין כתוב כאן, שכן הדברים יכלו והמה לא יכלו.

צער הזולת

סיפר אחד הגבאים: עובדה הווה באחת הפעמים כאשר רבינו יצא את ביתו לנסיעה חשובה ביותר שתוכננה כבר זמן רב מראש,

עובדה פלאית עד היכן טרח רבינו לעזור לזולת סיפר אחד מנכדיו: "מעשה פלא שמעתי עוד בחיי כ"ק מרן אא"ז זצ"ל, הנה ידוע שאאזמו"ר זצ"ל דאג לכל אחיד ואחד די מחסורו אשר חסר לו, כל מיני מרי נפש הן ברוחניות והן בגשמיות מצאו בו אוזן קשבת, כל לב נשבר ונדכה מצא בו סעד ותומך לפצעי לבבו, אור פניו הק' המאירים בנהירו עילאה הפיח התחזקות ושמחה לכל הבאים בצל קורתו, דבריו אשר בנחת ובחכמה היו שמעים, ודרכיו דרכי נועם וכל נתיבותיו בשלו ובסבלנות אין קץ, חיזקו ועידדו עטופי יגן וצער, אמונים אשר נאספו ברכות נכספו להתברך מפיו הק' ולהכלל בתוך תפילותיו הזכות, ובחפץ ובאהבה כלולה לקחם על זרועו כתבם על לוח לבו לדאוג להם לכל צרכיהם, הן בעניני פרנסות והן בעניני שידוכים והן בעניני שלום בית וכדומה לזה, קצר המצע כאן לעבור על כל פרט ופרט אשר זה בעצמו יצטרך ספר בפני עצמו, כי בידעי ומכירי קאמינא עשרות סיפורים שהייתי עד עליהם ואכהמ"ל.

"פעמים רבות אין ספור אירע שמרן אא"ז זצ"ל ישב עם אדם בודד שעות על גבי שעות לילות כימים יום יום ללחצו ממצרו, ואפילו התקשר עצמו בטעלעפאן לכל מיני עסקנים ורופאים וכדומה לבוא לעזרתו, לפעמים היה נראה שלפי עיסוקו עבד ממש כמו סאשע"ל ווארקע"ר (עובד סוציאלי), עד כדי כך ירד ומפסגי רום מדריגותיו מן ההר אל העם.

"פעם עזר מרן אא"ז זצ"ל לאיזה יהודי בענין מסוים, וחשב בדעתו שלתועלת הענין ולתועלת המשפחה יהיה שיטריח את עצמו לבוא לביתם, הם לא גרו בבארא פארק והיה זה משך נסיעה של כעשרים דקות מביתו, אבל הרהר מרן זקני זצ"ל בדעתו שאם הוא יופיע בירקו בביתם אז זה יהיה לשיחה בפי הבריות שהבאבוער רב שליט"א הגיע אליהם הביתה, וכולם ירצו לדעת מה זה ועל מה זה, ואפילו שילך באמצע הלילה הלא יוכל להיות איש ברחובה של עיר, והמשפחה הנ"ל יתביישו אולי מאן דהוא ראה אותו וכבר לא יצמח תועלת מזה.

"עלה ברעיונו של כ"ק זקני זצ"ל להחליף את מלבושי כבודו ולהלביש את עצמו בבגדים של אופה פשוט, באופן שכשיסע אליהם בלילה לא יכירוהו והם לא יתביישו, אז קרא כ"ק מרן זקני זצ"ל אליו בחור מבוגר אחד שאביו היה אופה לפרנסתו וגם הוא היה עוזרו בעבודת האפיה, וביקשו שהלא צריך להיות בשעה שלש באמצע הלילה במקום פלוני, וביקשו שיקח אתו ברכו למקום ההוא, גם ביקש שמקודם באמצע היום יביא אליו בגדי העבודה של אביו, ובשעה שתים וחצי בלילה יחכה עליו ברכו ליד ביתו.

"הוא לא שאל שום שאלות אלא מילא מבוקשו של כ"ק זקני זצ"ל, הוא הביא המלבושים, הכובע והסינור וכדומה, כל בגדי העבודה של אופה מבעוד יום, ובשעה היעודה בלילה המתין ברכו לפני הבית, אחר איזה זמן נפתחה דלת הבית, וראה שיצא משם מאן דהוא שהיה נראה כאופה ממש, וקשה היה לו להכיר שהלא זה הוא זקני זצ"ל.

עובדה הווה כאשר הרבי נתן פעם סכום הגון לנצרך אחד. הלה לא רצה ליקח את הכסף כיון שידע שהמוסדות הם במצב קשה. נענה ואמר לו רבינו: "הרבה עולם הזה אין לי, לאכול איני יכול, לישון אין מניחים לי, הנאה המיוחדת שיש לי בזה העולם היא ליתן צדקה ליהודים".

והוסיף שבילדותו אהב מאוד ליתן צדקה ולעשות חסד, ושאל את אביו, מרן ה'קדושת ציון' הי"ד, האם מותר לו לעשות כן כיון שנהנה מזה העולם? ענה לו אביו, הנאה כזה מותר!

"לבושו צדקה"

סיפר אחד ממקורבי רבינו: "ביקורו האחרון של רבינו באנטווערפן השאיר רושם רב על תושבי העיר וגם לימוד גדול. "רבינו ירד מהאווירן על אדמת בלגיה עם עלות השחר ונסע מיד לאכסניא בבית הנגיד הרה"ח ר' שאול הוטטערער ז"ל, אחד הגבאים נשאר בשדה התעופה לקבל את המזוודות, רבינו שאל פעם אחר פעם האם החבילות הגיעו אך התשובה היתה עדיין לא, הציעו לרבינו שבינתיים ילכו לתפילת שחרית כי הטלית והתפילין נמצאים, רבינו התנגד באומרו שיש לו מלבוש מיוחד לתפילה (הבקיטשע) והוא רוצה להלבישו לתפילה.

"השעה התאחרה והחבילות לא הגיעו, רבינו שאל האם יש פה עני הגון שאפשר להעניק לו נתינה, הלכו לביהמ"ד של פשעווארסק ופגשו יהודי ת"ח עני ואביון יושב לומד, רבינו שלח מיד סכום נכבד לתת לו ואמר "יעצט קען מען שוין גיין דאווענען" (עכשיו אפשר ללכת להתפלל) בהסבירו יעצט האב איך שוין א חשובן בגד צום דאווענען, סי שטייט דאך "לבושו צדקה". (עכשיו יש לי כבר בגד חשוב לתפילה, שכתוב "לבושו צדקה").

צדקה וחסד

בגליון "פרי הכרם" (אב תשס"ה) הובא כי בערב שבת אחת מימי הקיץ, בעת שדר רבינו בכפר ווייטלעיק ניו-יארק, סבבו שם שני אברכים על פתחי נדיבי עם לקבץ כסף לצורך מצות הכנסת כלה, שני שלוחי המצוה [שמכהנים היום כרבנים חשובים בקהלות שבשכונתנו], עלו לקבל את פני כ"ק רבינו זצ"ל בדירתו, ופגעו בו בשעה שחזר מהמקוה. רבינו קיבלם כדרכו בקודש בסבר פנים יפות, ושאלם מה מעשיהם כאן, וענו ואמרו שעוסקים בדבר מצוה לאסוף כסף בעד כלה יתומה.

אמר להם רבינו: "בעת שעומד אני לילך להמקוה בערב ש"ק, מסיר אני מעלי ומעל בגדי כל חפצי מוקצה, שהרי כבר הנני עומד ועוסק בהכנה דרבה לקראת שבת מלכתא. והנה זה עתה בעת שחזרתי מן המקוה, נזכרתי שנשאר סכום כסף בכיס שלי, וחשבתי בדעתי, שאם יזמן דבר מצוה לידי, אתרום כל הסכום לצורך המצוה, היות שנתנית צדקה היא אחת מהכנות לשבת". והוציא רבינו חבילה של אלף דאללער ומסרה לידם בשמחה רבה.

צדקה וחסד ימצא חיים', ואומר (משלי ט"ז ל"א) 'עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא'.

והוסיף לפרש בדרך מליצה הפסוק בקהלת (י"א א') 'שלח לחמך על פני המים כי רוב הימים תמצאנה', שבזכות זה שעוסק בצדקה וזן ומפרנס אחרים, 'ימצא רוב ימים', היינו אריכות ימים, ועל דרך הפסוק הנ"ל, רודף צדקה וחסד ימצא חיים, והפסוק, בדרך צדקה תמצא. (שבח אהובים, עמ' תקס"ז)

מה היו תרגילי ההתעמלות של רבינו?

סיפר בנו כ"ק מרן אדמו"ר מהרנ"צ זצוק"ל באחת משיחות קדשו: "עובדה הווה ופעם שאל את כ"ק אאמו"ר ז"ע אחד מראשי הישיבות בניו יארק אודות זכותו הגדולה שאף שהגיע לזקנה ושיבה מופלגת, והוא כבר קרוב לגיל תשעים, עם כל זה הוא עוסק בעבודת הק' במרץ והתלהבות כאדם צעיר לימים, והתענין הראש ישיבה הנ"ל האם עושה הרבי מבאבוב עקסערסיז (תרגילי ההתעמלות) מיוחדים, כי אולי זהו הסוד של מצב בריאותו הנפלא.

"כאשר שמע כ"ק מרן אאמו"ר זצ"ל את זה, הוציא מהמגירה שבשולחנו חבילות חבילות של קבלות, שמקבל תמיד מהצדקות המרובות שפיזר נתן לאביונים, והתבטא, דאס איז דער עקסערסיז וואס איך טוה! (זה תרגיל ההתעמלות מה שאני עושה) "ואז שאלתי אותו שאלה, האם אבא נותן צדקה כדי שיזכה לאריכות ימים? ענה לי כ"ק אאמו"ר זצ"ל, ניין, כ'געב צדקה אז איך זאל זוכה זיין תשובה צו טוהן! (לא, אני מביא צדקה בכדי שאזכה לעשות תשובה).

ואהבת לרעך כמוך

"סיפר לי אחד מבאי הבית שבקאנטרי היה כ"ק אדמו"ר מבאבוב זצ"ל הולך מביתו לביהכ"נ בגפו, והם סברו שאינו מתאים שילך לבד בלא לוויית משמש, לכן היו ממתנינים בצד כשיצא מביתו כדי ללוותו שלא ילך לבד.

"פעם בבוקר ראו שעומד אצל עץ מהורהר בעצמו ועומד בצד, וכשהבחין בהם ננער ממחשבתו ואמר, נו, נלך להתפלל, והלך בזריזות, וכשראה שהבחינו בו אמר להם, אני עומד כל יום קודם התפילה ומתבונן בעצמי שאיתא מהאריז"ל שצריך קודם התפילה לכוון במצות ואהבת לרעך כמוך, ואני מתבונן אם ישנו יהודי בכל העולם שאיני אוהב אותו כמוני, לפעמים זה בא בקושי. (כ"ק אדמו"ר מגארליץ שליט"א ארה"ב 'בצילא דמהימנותא', פנחס תש"ע עמ' ו')

"זקיני זצ"ל נכנס לרכבו ובאין אומר ואין דברים נסע למחוז חפצו, כשהגיע לשם נכנס כ"ק אא"ז זצ"ל לביתו של אותו משפחה, והבחור חיכה למטה מחוץ לבית ההוא לזמן רב, אחר כשתי שעות, בערך בשעה חמש לפנות בוקר, יצא כ"ק מרן אא"ז זצ"ל מהבית, ושוב אף קול דממה דקה לא ישמע כל משך הנסיעה, הלה החזיר את כ"ק אא"ז זצ"ל בחזרה לביתו בהרגשים מעורבים, מצד אחד מסייע ברכבו רבו הגדול, ומצד שני רואה איך רבו מזלזל בכבודו ומלובש כאופה פשוט בבית האפיה לטובת אחד מאחינו בני ישראל.

"שמעתי סיפור זה עוד בחיי אא"ז זצ"ל ממקור קרוב מאוד להמשפחה הנ"ל, אבל קשה היה עלי להאמינו, ניגשתי לזה שנהג ברכב את כ"ק אא"ז זצ"ל, ושאלתי אותו ללא כחל ושרק, האם לקחת פעם את זקיני זצ"ל מלובש במלבושיו של אופה, הלה נשתנה פניו ככרום וחיזור כסיד, ואמר איני רוצה לומר בזה שום דבר, כי רבינו צוה עלי אשר לא אגיד, ושאל אותי בתמיה, מאין אתה יודע מזה.

"אחרי הסתלקות מרן אאזמו"ר זצ"ל ניגשתי אליו שוב, ואמרתי לו, עכשיו כבר מותר לך לומר את אשר נצור בלבך, ספר נא לי כל הסיפור, אז הוסיף לי כמה וכמה פרטים כנ"ל והמשיך ואמר, רציתי לראות סדר יומו של רבינו אחרי לילה כזה, שידוע ידעתי שלא נתן תנומה לעפעפיו, ואחרי שהחזרתי את רבינו לביתו מלובש בבגדיו של אופה, המתנתי ברחוב בצד ביתו, והיה אך כרבע שעה אחר כניסתו לביתו, כבר יצא רבינו במלא הדר מלובש במלבושי כבודו, והלך במהירות ובזריזות כדרכו בקודש למקוה, רציתי גם רציתי לראות איך הראה תפלתו אחרי לילה אשר כיום האיר ותדד שנתו מעיניו, והנה ראיתי אותו כראות פני מלאך אלוקים, רבינו התפלל תפלתו כהרגלו, לא ראו עליו שום סימני עייפות וכדומה, ולא נגרע מעבודתו דבר, אף אחד בבית המדרש לא ידע איזה מחזה מוזר היה כל הלילה, והאיש משתאה ומחריש כמצווה ועומד שלא להוציא הגה מפיו מכל מה שראה בלילה הזה שנשתנה מכל הלילות. ('נועם שלמה', ח"א עמ' נ"ד)

בזכות הצדקה

לסיום, נביא בזה מה שסיפר הגר"חב"צ פאלגער שליט"א שאירע מפעם לפעם ששאלו אנשים שונים את רבינו זצ"ל באיזה זכות זכה לאריכות ימים מופלגת, בבריאות הגוף ובשלימות כל החושים, ועל דרך שמצינו בגמרא (מגילה כ"ז:): השאלה 'במה הארכת ימים', והשיב רבינו זצ"ל תמיד תשובה המותאמת אל השואל, פעם השיב, הלא אמר הכתוב (משלי כ"א כ"א) 'רודף

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

היו שם כמה חסידים שהכירו את אותו יהודי וידעו על מעלליו. הם רתחו מכעס. איך הוא בכלל מעז להכנס לפה?! אחרי הטיש ניגש אחד מחשובי החסידים ופנה לרבי: "האם הרבי יודע מי זה?"

כבוד מלכים והושיב אותו לידו במזרח, כראוי לבנן של קדושים. היו שם כמה חסידים שידעו מי הוא האדם הזה ומה ההיסטוריה שלו, והם רתחו וקצפו מכעס. איך הוא בכלל מעז להכנס פה לבית כנסת באבוב?! איך יכול להיות דבר כזה?! אחרי הטיש, ניגש מישהו מחשובי החסידים, ופנה לרבי: "הרבי יודע מי זה?"

"בוודאי אני יודע", ענה הרבי.

שאל המקורב: "איך הרבי מסוגל לכבד אותך, לקרב אותך, להושיב אותך במזרח?"

"אחרי שיצאתי בשלום מהמלחמה", ענה הרבי בשלוה ובמאור פנים, "החלטתי שאני מוחק את כל הצער, העגמת נפש, והטענות שהיו לי מכל התקופה הקשה, ואין לי יותר שום טענות על אף יהודי. וממילא אין לי שום בעיה לכבד יהודי זה כבוד מלכים..." מספור זה אנו מקבלים מושגים על הדרגות הגבוהות אליהן יכול אדם בן תמותה להגיע, במידות טובות ובבין אדם לחברו - אם הוא עובד עם עצמו. סיפור שמחייב כל אחד ואחד מאיתנו! (הרה"ג רבי אברהם ישעיה קובלסקי שליט"א, גיליון 'מתיקות הדף היומי')

ביום ש"ק העלל"ט - א' באב - חל יומא דהילולא של כ"ק מרן האדמו"ר רבי שלמה [השני] מבאבוב זצוק"ל.

סיפור מצמרר ומטלטל סיפר הרה"ח רבי יעקב ציינווירט שליט"א מבורו פארק שבארה"ב: מרן הרבי מבאבוב זצוק"ל איבד ל"ע בשואה את רעייתו בנו ובתו. למעשה, לרבי היתה בשעתו תוכנית איך להציל את הרבנית והילדים. הוא פנה לעסקן גדול ונתן לו סכום כסף גדול על מנת שיבריח אותם מהגטו ולאחר מכן יעבירם את הגבול.

אך מה שקרה הוא - לא פחות ולא יותר - שהעסקן הזה השתמש עם הכסף לצרכיו האישיים, להציל את המשפחה שלו עצמו. מדובר בעסקן בנש"ק חשוב, ממשפחה מאוד חשובה. ול"ע האשה והילדים של הרבי נשארו בגטו עד הסוף המר.

עברו שנים, מרן הרבי מבאבוב שניצל היגר לארצות הברית, והקים שם את ממלכת התורה והחסד של חסידי באבוב. יום אחד, ישב הרבי בבית מדרשו בבורו פארק וערך טיש לכבוד סעודת ראש חודש. לפתע נפתחת הדלת ואותו עסקן נכנס לבית המדרש... הרבי זיהה אותו מרחוק, וסימן לו להתקרב, כיבד אותו

בעניינא דיומא - תשעת הימים

אדם שמקפיד על שחיה קבועה לצרכי בריאות. האם יכול לשחות גם בתשעת הימים?

מתשובותיו של הגאון הגדול רבי בן ציון הכהן קוק שליט"א ראש בית הוראה הכללי ירושלים ורב דק"ק אבי עזרי מרכז פתח תקוה

לה לרחוץ בחמין, שרי, דהוי לרפואה ולא לתענוג, וכן יולדת מי שהוא אדם חלוש ואמר לו הרופא שצריך לרחוץ בכל יום בחמין, שרי, מלבד בתשעה באב עצמו". הרי שהתיר למעוברת לרחוץ לחיזוק למרות שאינה 'חולה', ואין לחלק בזה בין רחיצה לשחייה.

כעין היתר זה העיד הגר"י אדלשטיין בשם החזון איש (מעשה איש ג, קפא): "אמרת לי שקשה לי להתרכז בלימוד כיון שהייתי לומד עם ראש הישיבה הגר"ש רוזובסקי עד שעת לילה מאוחרת, ואמר לי החזון איש: צריך לנסוע כל יום לים, מותר לך לנסוע

אדם שמקפיד על שחייה קבועה, לא להנאה אלא לצרכי בריאות. האם יכול לשחות גם בתשעת הימים?

תשובה: אפשר להתיר, אך יש להיזהר בזה מחילול ה' ומפריצת גדר, וכבר התבטא ה'ברכי יוסף' (סוף ס' שצג) "וכל אלו הנשקלין בשקל הקודש לפי המקום והזמן". צריך לבחון מיהו השואל, עד כמה צריך להקל לו, והאם יכול לעשות זאת בצנעא ועוד פרטים רבים הנוגעים להלכות חילול ה' כפי שיבוארו להלן. ביאור הדברים: היתר רחיצה שאינה לתענוג התבאר בשער הציון (תקנא, צד): "מעוברת שהגיעה קרוב לעת לידתה שטוב

שעושה זאת לצרכי בריאות, הרי אין מדובר בחולה שייגרם לו נזק אם יוותר על שחייתו לשבוע ימים. ואף שיש מקום להקל כשעושה לחיזוק בריאותו, ראוי לבחון 'הדק היטב היטב הדק' אם לא ייגרם חילול ה', באשר ידוע שלא שוחים בבריכות ובחופי הים ויבחינו בירא שמים הרוחץ בתשעת הימים בלא שיידעו כי עושה זאת לבריאות ולא להנאה.

"יש דברים שהם בכלל חילול ה', והוא שיעשה אדם גדול בתורה ומפורסם בחסידות דברים שהבריות מרננות אחריו אף על פי שאינם עבירות... הכל לפי גדלו של חכם צריך שידקדק על עצמו ויעשה לפניו משורת הדין" (רמב"ם יסודי התורה ה, יא).
(גיליון 'שואלין ודורשין')

לים גם בתשעת הימים, כי אין זו רחיצה של תענוג. למי שצריך להתרחץ לא בים, אסור, אבל בים זה יותר קל, כי עושים זאת בשביל הבריאות".

ובארחות רבינו (ב, קס) העיד הגר"ח קניבסקי: מרן ה'חזון איש' זצוק"ל התרחץ בים בבין המצרים משום דהוי לצורך בריאותו, ורק בתשעת הימים לא נסע לים. וכמדומה להגר"ח ששמע מהחזו"א שבאמת מותר לנסוע להתרחץ בים גם בתשעת הימים, משום דהוי לצורך בריאות אצלו ולא לתענוג, רק לא נוסע משום חילול השם".

כאמור, יש לבחון אם לא יגרם לרפיון במנהג שלא לרחוץ בתשעת הימים, שנעשה מעט רפוי אצל המון העם, ולמרות

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

איזה כלי מקדש היה שווה ערך לקרוב לשלושה עשר מיליון דולר?

סוכה דף ה

על פני הכפרת קדמה - ואין פנים פחות מטפח

סה"כ נפח הכפורת 5\8 מאמה מעוקבת, כך שמשקלה היה 96.5 כיכרות של חול, ולפי מה שאמרו חז"ל (מובא ברש"י כה, לט) שכיכור של קודש היה כפול, נמצא שמשקלה היה 48.25 כיכרות של קודש. וכל כיכור של קדש היה במשקל 42.5 ק"ג, (ראה בספר מידות ושיעורי תורה עמ' תמד), ולפי זה יוצא שהמשקל הכולל של הכפורת היה 2,050 ק"ג שזה למעלה מ-2 טון זהב!!! לשבר את האוזן - מחיר אונקייית זהב (בערך 29 גרם) נכון לחודש תמוז תשפ"א הוא בסביבות 1,800 דולר, בכפורת היו מעל 7000 אונקיות, שאם היה צריך להביא כמות כזו כיום, שוויה היה בערך 12,600,000 דולר!!! (שנים עשר מיליון ושש מאות אלף דולר) - המחשנו קצת את מאמר חז"ל לגבי בית המקדש "אין עניות במקום עשירות".
(קב ונקי)

בפרשת תרומה בציווי עשיית הכפורת נאמר "וְעָשִׂיתָ כִּפֹּת זָהָב וְטָהוֹר אֲמָתִים וְחָצִי אֶרְכָּה וְאֲמָה וְחָצִי רֶחֶבָּה" (שמות כה יז) וכתב רש"י, שאפילו שהתורה לא כתבה את שיעור עובי הכפורת, כתבו רבותינו (סוכה ה), שעובייה טפח.

בספר מידות ומשקלות של תורה (לר' יעקב גרשון וייס פרק קמז הע' 3 עמ' שעג) הקשה שלפי מידות הכפורת שארכה 2.5 אמות, רחבה 1.5 אמות, ועובייה טפח, יוצא שכמות הזהב שהיו צריכים כדי לעשות את הכפורת היתה רבה מאוד.

וכך החשבון, שהרי אמה אורך על אמה רוחב של מים (אמה מעוקבת), משקלה 8 כיכרות, והזהב שוקל פי 19.3 ממשקל המים, נמצא שמשקל אמה מעוקבת של זהב הוא 154.4 כיכרות, והכפורת היתה אורך 2.5 אמות ורוחב 1.5 אמות ועובי טפח (שישית אמה),

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'

מי שאיחר לסעודת סיום מסכת ולא הספיק לשמוע את ה'סיום' עצמו - האם מותר באכילת בשר ושתית יין?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

הסיום מותר לאכול בסעודה זו [אמנם יש לדון לחלק בין ההיתר בתענית בכורות להיתר אכילת בשר ויין בסעודת סיום בתשעת הימים].

מאידך, גם לגבי תענית בכורות מצאנו דעות האוסרות לאכול למי שלא שמע את הסיום, כן דעת הבן איש חי (שנה א פרשת צו אות כה), שצריך לשמוע את הסיום ולהבין את הנאמר שם, וכן דעת הגרש"ז אויערבך (הליכות שלמה פסח פ"ח דבר הלכה ס"א) שרק מי ששמע הסיום מותר לאכול בתענית בכורות, והוסיף שרק המשתתף בסיום, כגון שלמד עם המסיימים, מותר לו לאכול אף שלא שמע את הסיום עצמו. וכן דעת הגרי"ש אלישיב (סידור פסח כהלכתו פי"ד הע' 14), וכן הכריע בשו"ת מנחת יצחק (ח"ט סי' מה) לענין תענית בכורות, אלא שהוסיף, שאם מסייע לעריכת הסעודה עצמה, ודאי יכול להשתתף בה גם אם לא שמע את הסיום [וכתב שיש לחלק בין תענית בכורות להיתר אכילת בשר ויין בסעודת סיום בתשעה הימים].

(זוויית הלכתית, יתד נאמן)

ההיתר לאכול בשר ויין בתשעת הימים בסעודת סיום מסכת, נפסק ברמ"א (סימן תקנא סעיף י), ומטעם זה נהגו רבים לאכול בשר ולשתות יין כשעורכים סעודת סיום מסכת [וראה במשנה ברורה שם ס"ק עג באופני היתר זה].

נידון מעניין נדון בפוסקים בהקשר להלכה זו, על אחד שאיחר להגיע לסעודת הסיום מסכת, ולא הספיק לשמוע את הסיום עצמו. האם מותר לו לאכול בסעודה בשר ולשתות יין, או רק לאלו השומעים את הסיום עצמו נאמר היתר זה?

דעת הגר"מ פיינשטיין (שמעתא דמשה עמ' תכו) שהוא מותר באכילת בשר, שכיון שהסעודה היא סעודת מצוה, כל אחד אף שלא שמע את הסיום רשאי לאכול בה בשר ולשתות יין.

אכן שאר גדולי הפוסקים לא מצאנו שהתייחסו לנידון זה בסעודת סיום בתשעת הימים, ורק דיברו על סעודת סיום של הבכורות בערב פסח, ומצאנו שהגרי"י קניבסקי (תשובות והנהגות ח"ב סי' רי) וכן הגר"נ קרליץ (חוט שני פסח פ"א ס"ק ז) הורו - לענין תענית בכורות - שאף אם לא שמע את

הסיפור היומי

הבטתי בו משתאה. כל הדרך הוא לא פסק
מללמוד. כולו מרוכז, לא מביט על הנוף, לא מי
עולה או יורד. הוא והגמרא. כמה דקות לפני התחנה
הסופית פניתי אליו ושאלתי: תסלח לי, מי אתה?

זכה לעצמו וזיכה את הרבים

כמה דקות לפני התחנה הסופית בירושלים סימנתי לו שיענה לי. תסלח לי, שאלתי, מי אתה?

הוא חיך לעברי והשיב בביישנות: "אני שמוליק בן שיר מחיפה".

לא הרפיתי ושאלתי: שמוליק, אני שם לב שאתה ממש מוסר נפש על לימוד התורה.

"כן, עד כמה שביכולתי", השיב שמוליק. "הצטרפתי לפני שנים לארגון 'משננים בדביקות', ומאז ברוך ה' זכיתי ללמוד ולשנן היטב היטב 900 דפי גמרא".

סיפר ת"ח חשוב שליט"א: לפני כעשרים שנה נסעתי באוטובוס מבני ברק לירושלים. הייתי אז אברך כבן שלושים, מטופל בארבעה תינוקות וללא יומרות גדולות. התיישבתי סמוך לחלון באחד הספסלים ובידי עיתון חרדי. עלעלתי בו.

תחנה אחר כך עלה בחור צעיר ומאיר עיניים. הוא התיישב סמוך אליי ובידו גמרא מסכת נדרים. הוא פתח אותה והחל ללמוד ולשנן. הבטתי בו משתאה. מבני ברק ועד ירושלים, מהלך שעה לערך, הוא לא פסק מללמוד. כולו מרוכז, לא מביט על הנוף, לא מי עולה, לא מי יורד. הוא והגמרא.

ספרים שהתקבלו בחיבה ובהערכה בעולם התורה, להרביץ תורה רבים ולהעמיד תלמידים הרבה.

היום בבוקר הבחנתי בעמוד הראשון בעיתון בכתבה קטנה: "הרב שמואל בן שיר זצ"ל". הבטתי בתמונה שבסמוך וזיהיתי את אותו נער חביב, שכבר נראה כמו רב גדול. יושבים 'שבעה' בחיפה. עליו אני יכול לומר בלב נקי ואוהב: "שלי ושל תלמידיי, שלו הוא".

כמה חשוב לדעת, שלפעמים אפילו בחור צעיר יכול להקים עולם של תורה על ידי מסירות נפש שכולה אומרת צניעות, כמו הרב שמואל בן שיר ז"ל, שזיכה לא רק אותי אלא עוד רבים אחרים.

(גיליון 'במשכן שילה', מסות מסעי תשפ"א. הובא ע"י הרב פנחס זרביב, מכון 'למעשה'. לתגובות ולחומר נוסף: gmail.com@p0583271323)

כך הוא אמר, ואני השתנקתי במבוכה. שמואל היה בן שבע עשרה, ואילו אני אברך בן שלושים שבקושי סיים כמה מסכתות, ובטח לא בשינון רב. באותן שניות של השיחה עם שמואל חשתי שאני מקבל על עצמי עול מלכות שמים ומקבל על עצמי ללמוד תורה בדביקות לפחות כמו שמואל.

השיחה הסתיימה בתחנה המרכזית. לחצנו ידיים בחום רב, ושמואל איחל לי: "יישר כח על רצונך להצטרף לסדר הלימוד של 'משננים בדביקות'. אשמח לשמוע שתיים את הש"ס כולו". כך איחל לי שמואל ונעלם לו.

מאז עברו עשרים שנה. הצטרפתי לארגון, צירפתי את אחי ואת חבריי האברכים והקמתי סניף של הארגון בדרום. ומעבר לזאת נכנסתי לשגרת לימוד, כמו שמואל. זכיתי מאז לחבר

זכנו לגדל

גם אם אינכם יודעים לתפור - כדאי לכם לקחת חוט ומחט ו"לחבר" היטב את הילדים לגאווה היהודית בעניין הלבוש, איש על מחנהו ואיש על מסורת אבותיו. אל תחכו להריקות

הגלימה המנצחת - פרק נוסף בסדרת 'הורים בתפקיד' מאת המחנך הרב פנחס ברייער שליט"א

לשמור על הפנימיות, כקליפה השומרת על הפרי. כולנו יודעים עד כמה הביגוד משפיע ושומר על האדם. אם נשים לב, נראה שכל הידרדרות רוחנית מתחילה בהידרדרות בלבוש. זה כמו ריקבון המתחיל בקרע בקליפה, חור המזמין אליו מזיקים שונים, והם מכלים בהמשך את הפרי כולו.

במשך כל הדורות ראינו, שבכל אותם מקומות שהיהודים הקפידו על לבוש יהודי אותנטי, ללא שום שינוי - החזיקו מעמד, למרות הסביבה הנוכרית שבה חיו, ושמרו על חיים רוחניים מלאים. לעומת זאת, במקומות שבהם היהודים התאימו את עצמם בלבושם לסביבה - נפלו חללים רבים.

כך שנושא הלבוש - מהותי. הלבוש משדר: כאן נמצא אדם השולט על יצרו, השומר על צעדיו, המכבד את מעמדו. הבגדים שאנו לובשים מכבדים אותנו, מייצגים אותנו, וגם שומרים עלינו, כאשר כל שינוי משפיע בעקיפין על כל הרוחניות. ובדורנו רווי הניסיונות אנו רואים זאת עין בעין, לטוב ולמוטב.

אותנטי זה עוצמתי

מעבר לכך שהלבוש ממתג אותנו כיהודים, חשוב לחבר את הילדים והמתבגרים למשמעות הפנימית של הביגוד המסורתי האותנטי שעבר מדורי דורות בכל עדה ובכל קהילה. להסביר את שורשי הדבר, את הסיפור שמתחת לביגוד המיוחד לכל עדה ועדה; להרחיב ולספר מה עמד מאחורי ההנהגה שקבעו רבותינו

ננסה לגעת במאמר זה בנושא הלבוש שהוא תחום טעון; הורים רבים מתמודדים עם נערים ונערות המנסים לשנות קצת מהמקובל בביתם... כי אמנם יש הגדרות הלכתיות, מה מותר ומה אסור, אולם יש תחומים שבהם אין כללים ברורים, וכל קהילה וחוג נוהגים במנהג רבותיהם, בסגנון משלהם. יש גם שטחים אפורים רבים, שבהם אנו נדרשים לשקול בעצמנו, בהתאם להרגשה ולחינוך שקיבלנו, האם זה בגדר אסור או מותר.

ראשית כל חשוב מאוד להחדיר בילדים מגיל צעיר את ההשקפה הנכונה. להחדיר בהם גאווה יהודית בעניין הלבוש, ולהיזהר מלהתעסק רק בסור מרע ובענישה.

יהודי חייב להרגיש גאווה, כשהוא לבוש כיהודי. הוא חייב לדעת שלבוש יהודי מסמל: אני בן מלך! אני אדם מכובד שאינו מסתובב בכל מקום, שאינו מתנהג כמשפחות האדמה. בן מלך לא יתלבש למחצה, לשליש ולרביעי! הוא גם לא ילבש סרבל פועלים פשוט, אלא יתהלך תמיד בגלימה מלכותית!

רופא גאה בחלוקו, לאף קצין לא כבדים המדים עטורי המדליות. בגדים אלו מסמלים ומכבדים את נושאייהם. יהודים אנו, בני מלכים, בניו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, ואלו מדי המלכות שלנו, שבהם נתבדל ונתבלט מכל משפחות האדמה...

אין כניסה ל"ריקבון"

הלבוש, על אף שהוא נתפס כסמל החיצוניות, בעצם בא גם

הלבוש, יש תובנות הנוגעות לכל ההתייחסות להתעסקות בלבוש ובחיצוניות...

אותם צעירים מנסים בדרך כלל בטיפוח האישי הזה לגבש מעמד המבוסס כל כולו על הקפדה מוגזמת בלבוש, ועל להיות המילה האחרונה בכובע ובחליפה. זה נותן להם תחושה: הנה, אני שווה, אני מיוחד...

במקרים כאלו יש להשקיע הרבה בחיבור לערכים אמיתיים. כמובן, לא נבוא ונצהיר באוזני המתבגר משפטים המדברים בגנות הרצון שלו לטיפוח אישי, מה שעלול לגרום לריאקציה ולמשבר אמון מול ההורים, אבל ננסה בדרכים עקיפות, בנעימות ובחן לשדר לו מסרים שיוכלו להשפיע על שיקול הדעת שלו בנושא.

נשדר לו שמעמד המבוסס על זוג נעליים, עניבה או קפוטו מבריקה - הוא בעצם כבוד ללבוש, ולא לאדם הלבוש אותו... נקרין את המסר עד כמה ה'חן', הדבר שהוא משקיע כל כך כדי להשיגו, הינו דווקא נחלתם של אלו המתנהגים על פי דרכי התורה והטהרה... כמו יוסף הצדיק שזכה בחן על ידי הקפדתו ושמירתו על קדושתו במצרים, ערוות הארץ...

השקעה מגוהצת

כהורים, וכהורים לבנות בפרט, יש בידינו כלי חשוב שמאפשר לנו להקדים רפואה למכה, ולמנוע מצבים של הקפדה מוגזמת בתחום הלבוש.

אל תחכו לגיל ההתבגרות; תנו לילדים מגיל צעיר הרגשה של מכובדות ונקיות בלבושם ובהופעתם.

אין הכוונה כאן לרדיפה אחר מותגי יוקרה למיניהם, וגם לא לאופנת ה'סטים' שהולכת וכובשת אפילו את גינות השעשועים... אבל תשומת לב להופעה נעימה ומסודרת, נקייה ומגוהצת, התאמת צבעים או הוספת סרט קישוט שישדרג - ייתנו לילד או לילדה הרגשה שההורים 'איתם', וימנעו מראש התפרצויות של מצבים שבהם המתבגרים כביכול מחפשים 'לפצות' את עצמם על חסר בתחום הזה בשנות ילדותם.

בדורות הקודמים, הנהגה שאנחנו ממשיכים לשמר ללא שינוי, והיא גם משמרת אותנו, שומרת עלינו מן הניסיונות הקשים בדור אחרון זה.

נדגיש את התוכן והלב שמאחורי הלבוש אצלנו, זאת לעומת הרדידות, הריקנות וההעזה בלבוש הרחובי הזרוק, שבו כל הלבוש (או הלא לבוש) מגיע ממוח קודח חולה של כמה מעצבים, המחליטים בעבור כל עדת השוטים הנוהרים אחרי האופנה, ללא שום דעה עצמית.

מעבר לברק של הנעליים

שאלה מצויה אצל צעירים: מה רע בלבוש מוקפד, אם הוא אינו נוגד את ההלכה? הם גם שואלים: למה המשגיחים בשיבות עוקבים אחר העניין, אם אין בדבר שום איסור?!

אמנם באמת לא תמיד התעסקות בלבוש מראה על תהליך של הידרדרות רוחנית כללית. לפעמים בגיל ההתבגרות, בגיל שבו האדם מגבש לעצמו זהות אישית, אנו רואים צעירים רבים המתחילים להשקיע בטיפוח האישי, בשמירה על הנקיות האישית וכדו' וזה בסדר.

מתי התופעה הופכת לבעיה חינוכית? במצב שבו הטיפוח האישי בא על חשבון ערכים אחרים. נסביר את הדברים: קל בהרבה להשקיע בסלסול מוקפד או בתספורת, מאשר בעבודה על המידות. קל יותר להבריך נעליים מאשר לכתוב 'חבורה'. קל יותר לתפור בגד מיוחד מאשר לעשות חסד.

אבל בימי הבחירות המוח אמור להיות עסוק בערך אחד ויחיד, והוא - איך להתעלות, איך לבנות את הבניין הרוחני לכל החיים. כל עיסוק נוסף בא על חשבון העיסוק בעיקר...

קניית נעליים, למשל; אצל צעיר כזה תהיה פרויקט של ממש, הדורש אחר צהריים שלם, אם לא יותר. זה מתחיל בסריקה של כל החנויות באזור, וממשיך במדידות ובהתייעצויות, ותמיד, למרבה הצער, רגע אחרי שקונים מגיע לחנות הזוג האופנתי יותר...

בצורה כזאת אין זמן להתעלות. הראש תפוס בשטויות. כך שעל אף שאולי אין הגדרות הלכתיות מדויקות לכל פריטי

סגולות וישועות

**"קבלה אמיתית היא בידי: כל מי שבלבו תדיר
צעד על גלות השכינה, זוכה לכתר של תורה!"**

סגולה להבנת הלימוד - להתפלל על הגאולה

ידע. והנה תתבונן, הדעת שבכל איש הישראלי המתבונן בתורה הוא ניצוץ ממש (כשארז"ל [שבת קא]. משה שפיר קאמרת), וכאשר האדם אינו מבין בדעתו איזה עניין בתורה, הנה הוא מגודל

כתב הגה"ק ה'בני יששכר' בספרו 'אגרא דפרקא' (אות יב): "נראה לי, כשילמוד האדם איזה דבר ואינו מבין, יתמרמר על הגלות ויתפלל על הגאולה, ע"ז יתעורר דעתו להתבונן מה שלא

ילמדו כולם - עכשיו אקבצם מן הגלות], וכדאיתא ב'אור החיים' הק' (פ' תצוה) שכ' הטעם, שכיון שהגאולה העתידה תהיה בזכות משרע"ה, על כן אינו חפץ לגאול עם בטלנים מן התורה, ע"ש.

"ולפי"ז יש לבאר הכוונה 'כל המתאבל על ירושלים' והיינו המתפלל על הגאולה, 'זוכה ורואה', ר"ל שזוכה ורואה בתוה"ק מה שלא הבין עד עתה, כדברי ה'אגרא דפרקא', וממילא מתרבה הדעת בתוה"ק ועי"ז יזכה לראות גם בשמחתה, וכדברי האוהחה"ק הנ"ל, דעי"ז גורם התקרבות הגאולה כנ"ל.

"עוד יבואר בזה כמין חומר מה שאנו מבקשים 'יהי רצון שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך', דלכאורה אין שייכות בין ב' הבקשות. ולפי דברי האגרא דפרקא נפלאים הדברים, דעל ידי שיבקש ויתפלל על הגאולה, יזכה ל'ותן חלקנו בתורתך', עכ"ד.

ונסיים בדברים נפלאים שכתב בעניין זה בספה"ק 'קב הישר' (פרק צג) וזה לשונו: וקבלה אמיתית היא בידי: כל מי שבלבו תדיר צער על גלות השכינה, זוכה לכתר של תורה!

(י' חיימיון, מדור 'עם סגולה' בהמבשר תורני')

הגלות של בחינת משה שבתוכו, וכאשר יתפלל על הגאולה, כשמתעורר בחינת גאולה מתעורר גאולה גם לבחינת משה דאתתך רוחיה וישוב ויתבונן.

"והנה תשכיל ותדע מה שארז"ל (במדרש תהלים קלז, י) כל מי שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו, דקשה, הלא רבים וכן שלמים יסודי עולם הלכו למנוחות עולם ולא נבנה ביהמ"ק בימיהם. אבל באמת, שבונים בכל עת ביהמ"ק, כל אחד חלקו השייך לנשמתו, וכל מי שלא נבנה בימיו כאילו וכו', על כן, כאשר האדם אינו מבין התורה בדעתו, הוא שחלק ביהמ"ק שלו עדיין לא נבנה מגודל חטאו, הנה ישוב אל ד' על עוונותיו ויתמרמר על הגלות ויתפלל על הגאולה, ותתחזק דעתו ויראה פלאות מה שלא ידע", עכ"ל.

ובהגהות 'אגרא דצבי' (שם ב) להגאון רבי הירש מייזליש אב"ד וייצען, הוסיף לפרש בזה מאמרם ז"ל בתענית (ל): כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה, והקשו המפרשים שהיה לו לומר יזכה ויראה, דהרי אינו רואה תיכף.

"ולהנ"ל י"ל, דהנה ידוע דהגאולה העתידה תהיה בזכות לימוד התורה, וכדאיתא בב"ב (דף ת. א) תנו כולהו עתה אקבצם [אם

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? **שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il**

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

הטעות הנפוצה שבה עלולים להיכשל נציבי תלונות

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

טועין בענינים אלו. שאם נגנב להם חפץ, ויש להם על אחד חשד, אומרים לטובי העיר שיש להם על אחד דברים הניכרים, והם מכים ועונשין שלא מן הדין כדי שיודה. ובאמת הוא שלא כדן. דלו יהא דדברים ניכרים הוא כמו ראייה לעצם המעשה, וטובי העיר חשיבי כמו בית דין - הלא צריך שידעו מתחילה שנגנב, וגם עדים להדברים הניכרים, או שהם בעצמם יראו וכו'.

הדוגמה שנותן ה'חפץ חיים' מתאימה לסיטואציות דומות בימינו. אם לא ב'טובי העיר', אז במורים, מנהלים, מדריכים או כל מי שממונה על סדר ציבורי כזה או אחר, שמישהו בא להתלונן לפניו על זולתו שעשה לו כך וכך. גם אם הלה תומך את טענותיו בכל מיני סימנים ברורים - אין לנו כל היתר לקבל את דבריו כאמת גמורה. כי הרי לא ראינו בעינינו את הסימנים הללו. ואין לנו אלא 'לחוש' בלבד ולנסות לברר את האמת.

ההלכות הנלמדות בימים אלו עוסקות באופנים שונים שבהם מותר להאמין ללשון הרע, וביניהם, כאשר יש 'דברים הניכרים' שהסיפור אמת. דוגמא ל'דברים הניכרים' כתב החפץ חיים (באמ"ח כלל ז' מהלכות לשון הרע סוף ס"ק ב), שאם המספר סיפר את הלשון הרע בפני הנידון, והנידון מנסה לתרץ את עצמו, וניכר מתוך דברי התנצלותו שהדבר הוא אמת, מותר להאמין ולקבל את דברי הגנאי.

בין הסייגים הרבים שיש להיתר זה, מדגיש החפץ חיים כי כל ההיתר הוא רק למי שראה את ה'דברים הניכרים' במו עיניו, או לבית דין שקיבלו עדות על הדברים הניכרים הללו. אבל אם יבוא מישהו ויספר דבר גנות על פלוני, ויחזק את אמיתות דברים ב'דברים ניכרים' שראה - אין כל היתר להאמין לו על כך.

ולפי זה, מעורר ה'חפץ חיים' וכותב: "ומזה תראה כמה אנשים

האם יש חובה לאכול סעודת 'מלווה מלכה' במוצאי יום הכיפורים שחל בשבת?

שאכל ביום הכיפורים, אם הוא מחויב לאכול גם במוצאי היום; ועוד, שאת סעודת מלווה מלכה, לכתחילה יש לקיים בפת. וכתבו הפוסקים, ש'המדקדקים במעשיהם' מתחילים במוצאי יום הכיפורים בבניית הסוכה, כדי להסמיך קיום מצוה אחת לחברתה; וראוי לכל אדם להשלימה למחרת היום, בי"א בתשרי. [שו"ע תרכד, ה, ומשנ"ב טו ר"ט; ביאורים ומוספים דרשו, 18]

חכמינו ז"ל אמרו, שבמוצאי יום הכיפורים יוצאת 'בת קול' ומכריזה: "לֵךְ אֲכַל בְּשִׂמְחָה לַחֲמֶךָ וּשְׂתֵה בְּלֵב טוֹב יַיִן", כלשון ספר קהלת. ולילה זה הוא מעין חג, ואוכלים ושמחים בו. וכשחל יום הכיפורים בשבת - נחלקו הפוסקים אם יש חובה לאכול סעודת 'מלווה מלכה' במוצאי היום; ולמרות שכל אדם אוכל במוצאי יום הכיפורים, יש משמעות לנדון זה לגבי חולה

באיזו שבת 'רגילה' לא אומרים 'פרקי אבות' ולא 'שיר המעלות'?

ולמנהג בני אשכנז, אומרים בימים אלו 'למנצח', למעט ערב חג הסוכות - שיש שאינם אומרים. וכשיום הכיפורים חל בימי רביעי וחמישי, כך שאחד הימים שבינו לסוכות הוא שבת - לא אומרים בשבת זו 'פרקי אבות', ולא 'שיר המעלות'.

[שו"ע תרכד, ה, ומשנ"ב יח]

למחרת יום הכיפורים, ראוי להשכים מוקדם מן הרגיל לתפילת שחרית, כדי להראות שאנו חפצים במצוות ונכנעים לפני השי"ת גם בימים רגילים, ולא רק בימים שבהם אנו צריכים לבקש רחמים לזכות לפניו במשפט. ובארבעת הימים שבין יום הכיפורים לסוכות - מי"א עד י"ד בתשרי - לא אומרים 'תחנון', וכמו כן, הנוהגים לצום בימי ה'יארצייט' של האב והאם, לא יצומו ביארצייט החל בימים אלו.

האם ניתן לברך במוצאי יום הכיפורים 'מאורי האש' על 'נר נשמה'?

ולכן, אם יש ברשותו נר ששבת אך לא הודלק כדי להאיר, ידליק ממנו נר אחר, ויברך על שניהם יחד, כיון שבאופן זה מברך על אש ששבתה ביום הכיפורים יחד עם אש שהודלקה כדי להאיר. ואם אין לו אפשרות לברך על שניהם יחד, יברך על הנר השני, שהודלק מהנר ששבת. וראוי להדליק בערב יום הכיפורים נר מיוחד לצורך ברכת הנר במוצאי היום.

[שו"ע תרכד, ה, ומשנ"ב יב-יד; ביאורים ומוספים דרשו, 14-16]

כפי שלמדנו, בהבדלה של מוצאי יום הכיפורים, מברכים 'מאורי האש' רק על נר ש'שבת', כלומר שדלק במשך יום הכיפורים. וברכה זו, אין מברכים אלא על נר שהודלק בכדי להאיר, ולא על נר שהודלק למטרה אחרת, כגון 'נר נשמה' שהודלק לעילוי נשמת המת, או נר שהדליקו לאות כבוד על גבי ה'עמוד' של שליח הציבור.

* נחלקו הפוסקים אם מברכים על הבשמים בהבדלה של מוצאי יום הכיפורים שחל בשבת. ויש שהורו לברך עליהם בנפרד, לאחר ההבדלה.
* בהבדלה של מוצאי יום הכיפורים, מברכים 'מאורי האש' רק על נר ש'שבת', דהיינו שדלק במשך יום הכיפורים, כיון שרק בנר כזה ניכר איסור הבערת האש שהיה במשך ביום והותר במוצאי היום.
* נחלקו הפוסקים אם מותר לשתות מים במוצאי יום הכיפורים לפני הבדלה, ויש שהתירו זאת רק לאחר אמירת 'אתה חוננתנו', או 'ברוך המבדיל'.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע לא נוהגים בזמננו לתקוע בשופר בעת צרה?

Daivd Cohen/FLASH90

וכבר דורות רבים שלא נהגו לתקוע בעת צרה. ויש שכתבו, שהסיבה לכך היא שמצוה זו נוהגת רק בזמן שארץ ישראל תחת רשות ישראל; ויש שכתבו, שמצוה זו נוהגת רק בעת צרה הבאה על רוב עם ישראל. ויש שהוסיפו, כי לדעה שהמצוה היא בחצוצרות דווקא, צריך לתקוע דווקא באותן החצוצרות שהיו במקדש, ולכן אין המצוה נוהגת בזמננו.

[שו"ע תקעו, א, ומשנ"ב א; ביאורים ומוספים דרשו, 1]

נאמר בתורה: "וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצר אתכם והרעתם בחצצרת ונזכרתם לפני יי אלהיכם ונושעתם מאיביכם". ופירשו חכמינו ז"ל, שמצות עשה לזעוק אל ה', ולתקוע בחצוצרות, בכל עת צרה הבאה על ציבור, רחמנא ליצלן; וכגון רעב, או מגיפה, ולא דווקא בעת מלחמה. ויש שסוברים שחובה לתקוע דווקא בחצוצרות, אך להלכה, ניתן לתקוע גם בשופר. והוסיפו חז"ל וציוו, שבעת צרה הבאה על הציבור, חובה עליהם להתענות.

הלוח היומי

ג' באב | רבי שמשון ב"ר פסח מאוסטרופולי הי"ד, בעל איגרת הקודש, דין ידן ועוד

כל מי שמעיין בסוד הנפלא והנורא הזה, בפרט בערב פסח, מובטח לו שינצל באותה שנה מכל מכשול וממיתה משונה

איגרת רבי שמשון מגיד מאוסטרופוליא זצ"ל הי"ד

ביום זה בפרעות ת"ח, נטבחו באכזריות הק' רבי שמשון מאוסטרופולי ובני קהילתו שבעיר פולנאה הי"ד. להלן מספר שורות מתוך הספר 'יוון מצולה', שחיבר תלמידו הגה"ק רבי נתן הנובר זצ"ל הי"ד:

"והיה בתוכם איש אחד חכם ונבון ומקובל האלקי ושמו מוהר"ר שמשון מק"ק אוסטרופולי, ובא מלאך המגיד אליו בכל יום ולמד עמו סתרי תורה. ועשה המקובל הנ"ל פי' על הזוהר על פי קבלת מהאר"י ז"ל ולא זכינו שיבא להדפוס. ואמר לו המגיד לפי הגזיר' שיעשו תשובה גדולה שלא יבא כך הגזירה רעה. ודרש כמה פעמים בב"ה והזהיר לעם שיעשו תשובה על הצרה שלא תבא, וכן עשו תשובה גדולה בכל הקהילות, ולא הועילה כי כבר נחתם הגזירה רעה. וכאשר באו האויבים וצרים על העיר, נכנס המקובל הנ"ל לבית הכנסת ושלוש מאות בעלי בתים עמו, כולם חכמים גדולים וכולם מלובשים בתכריכין ובטליתו' על ראשיהם ועסקו בתפילה גדולה, עד שבאו האויבים לעיר ונהרגו שם כולם בבית הכנסת על אדמת קדש, הי"ד".

יארצייט:

ת"ח: רבי שמשון ב"ר פסח מאוסטרופולי הי"ד, בעל איגרת הקודש, דין ידן ועוד.
תקכ"ח: רבי יוסף בן ג'וייא זצ"ל, מחכמי צפת וירושלים, בעל טל אורות.
תקנ"ז: רבי שמואל ב"ר אברהם סאליר-שיינדלינגר זצ"ל, ראב"ד לבוב, בעל שם משמואל ועוד.
תש"א: רבי יצחק ב"ר מרדכי טברסקי זצ"ל, מסקווירא-בורו פארק.

בגללי מתעכבת הגאולה?

כתב הפלא יועץ: לא יוכל איש לומר האם בשבילי מתעכב הגאולה או אם יש בידי לקרבה, אפילו אם אהיה צדיק גמור הרי יש כנגדי כמה אלפים מישראל יותר גרועים ממני. אבל זה הבל שהרי מפורש בזוהר (פרשת צו דף כ"ח:) שכל מצוה שעושים ישראל מחזיקים כנפי השכינה, והעושה כל מה שמוטל עליו לעשות, נוטל שכרו מושלם, ומעלה עליו הקב"ה כאילו נבנה בית המקדש בימיו.

(פלא יועץ ערך ציפוי)

נשתדל להתאמץ לתקן את מעשינו כדי שעיכוב הגאולה לא יהיה בגללנו, ואף יתכן שתיקון מעשינו יכריע את הכף ויביא את הגאולה.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il